

ዳኞች፡- መንበረሐይ ታደሰ

አሠግድ ጋሻው

ሒሩት መለሰ

ተሻግር ገ/ሥላሴ

ታፈሰ ይርጋ

አመልካች፡- የጅጅጋ ደብረ መዋዕ ቅዱስ ሚካኤል ቤ/ክርስትያን አልቀረበም

ተጠሪ፡- እነ አዳነች መንግስቱ (7 ሰዎች) የቀረበ የለም

ፍርድ

በዚህ መዝገብ የተያዘው ጉዳይ የህዝብ የሆኑ የማይንቀሳቀሱ ንብረቶች ባለቤትነት የሚረጋገጥበትን መንገድ የሚመለከት ነው።

የአሁን/የአሁኗ አመልካች በጅጅጋ ዞን ከፍተኛ ፍ/ቤት ባቀረበችው ክስ ለክርክር ምክንያት የሆነውና በ06 ቀበሌ ክልል ውስጥ የሚገኛው 6 ክፍል ቤት ቀድሞ የቤ/ክርስትያን የነበረና ከአዋጅ ቁ. 47/67 በኋላ ቀበሌው ቤቱን የያዘ ቢሆንም ቤቱ እንዲመለስላት ስለተወሰነ ተጠሪዎቹ ቤቱን ለቀው እንዲያስረክቡ ጠይቃለች።

ተጠሪዎች በሠጡት መልስ ቤ/ክርስትያን የቤቱ ባለቤት ለመሆኗ ያቀረበችው የባለቤትነት ማረጋገጫ ደብተር ባለመኖሩ ክሱ ውድቅ እንዲሆን ጠይቀዋል። ጉዳዩን ያየው ፍ/ቤትም ይህንኑ ክርክር ተቀብሎ አመልካች ባለቤት ለመሆኗ አላረጋገጠችም በማለት ክሷን ውድቅ አድርጎታል። ይግባኝ የቀረበለት የሶማሌ ክልል ጠቅላይ ፍ/ቤትም ይህንኑ ውሳኔ አዕንቶታል።

የአሁኑ የሰበር አቤቱታ የቀረበው የህዝብ የሆነ የማይንቀሳቀስ ንብረት ባለቤትነት የሚረጋገጠው እንዴት ነው የሚለውን ለመመርመር አቤቱታው ለሠበር ችሎት ቀርቦ ለተጠሪዎች መጥሪያ ቢላክም ባለመቅረባቸው ጉዳዩ በሌሎች አንዲታይ ታዟል።

ፍ/ቤቱም መዝገቡን መርምሯል። ከፍ ሲል እንደተገለጸው የአመልካች ክስ ውድቅ የተደረገው እንዲመለስላት ለጠየቀችው ቤት ባለቤትነቷን የሚያረጋግጥ የባለቤትነት ምስክር ወረቀት አላቀረበችም በሚል ነው የማይንቀሳቀስ ንብረት ባለቤትነትን በማረጋገጥ በተገቢው አስተዳደር ክፍል ለአንድ ሰው የተሠጠው የባለቤትነት የምስክር ወረቀት ይህ ሰው የዚህ የማይንቀሳቀስ ንብረት ባለቤት እንደሆነ እንደሚያስቆጥረው በፍ/ሀ/ቁ 1195(1) የተመለከተ በመሆኑ አንድ ሰው የማይንቀሳቀስ ንብረት ባለቤት መሆኑን ለማረጋገጥ ይህንኑ ምስክር ወረቀት እንዲያቀርብ ይጠበቅበታል። ነገር ግን ይህ የማይንቀሳቀስ ንብረት ባለቤትነት ማረጋገጫ መንገድ የግል ሃብት የሆነውን ንብረት የሚመለከት ነው። የግል ሀብት ያልሆነው እና ለህዝብ የሚያገለግል የማይንቀሳቀስ ንብረትን በተመለከተ ህጉ የተለየ ሁኔታን አስቀምጧል። ለህዝብ የሚያገለግል የማይንቀሳቀስ ንብረት፤ እሱን የሚመለከት ግዙፍ መብቶች ከሌሎች በቀር፤ በማይንቀሳቀስ ንብረት መዝገብ ውስጥ መመዝገብ እንደሚያስፈልገው የፍ/ሀ/ቁ 1578 ያመለክታል። በመሆኑም ለህዝብ አገልግሎት የሚውሉ የማይንቀሳቀሱ ንብረቶች ባለቤትነት ለማረጋገጥ የግድ መዝገብ የገባ የባለቤትነት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት እንዲቀርብ ህጉ አያዝም። በሌላ አነጋገር እነዚህን ንብረቶችን በተመለከተ ባለቤትነት በሌላ ሁኔታ ወይም ማስረጃ ሊረጋገጥ ይችላል ማለት ነው።

ወደ ተያዘው ጉዳይ ስናመራ ቤቶቹ የቤተክርስትያን በመሆናቸው ለህዝብ አገልግሎት የሚውሉ እንጂ የግል ሃብት ስላልሆኑ የንብረቶቹ ባለቤትነት የግድ በባለቤትነት የምስክር ወረቀት መረጋገጥ የለበትም። በመሆኑም በሚቀርቡ ሌሎች ማስረጃዎች ታይቶ ሊወሰን ይችላል። በዚህ ጉዳይም ቢሆን መዝገቡ እንደሚያስረዳው ቀበሌው ራሱ በሠጠው መልስ በማዕከላዊ መንግስት ቤቱ ለአመልካች እንዲመለስ መታዘዙንና የጅጅጋ ማዘጋጃ ቤትም ቤቱን ለአመልካች እንዲያስረክብ ያዘዘ መሆኑን ገልጿል። ከዚህ በተጨማሪ ይህ ችሎት ጉዳዩ የሚመለከታቸው የተለያዩ የመንግስት አካላት ከፃፉት ደብዳቤ ቤቱ ለአመልካች የተመለሰ መሆኑን ተገንዝቧል። ከላይ እንደተገለጸው ቤቱ